

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

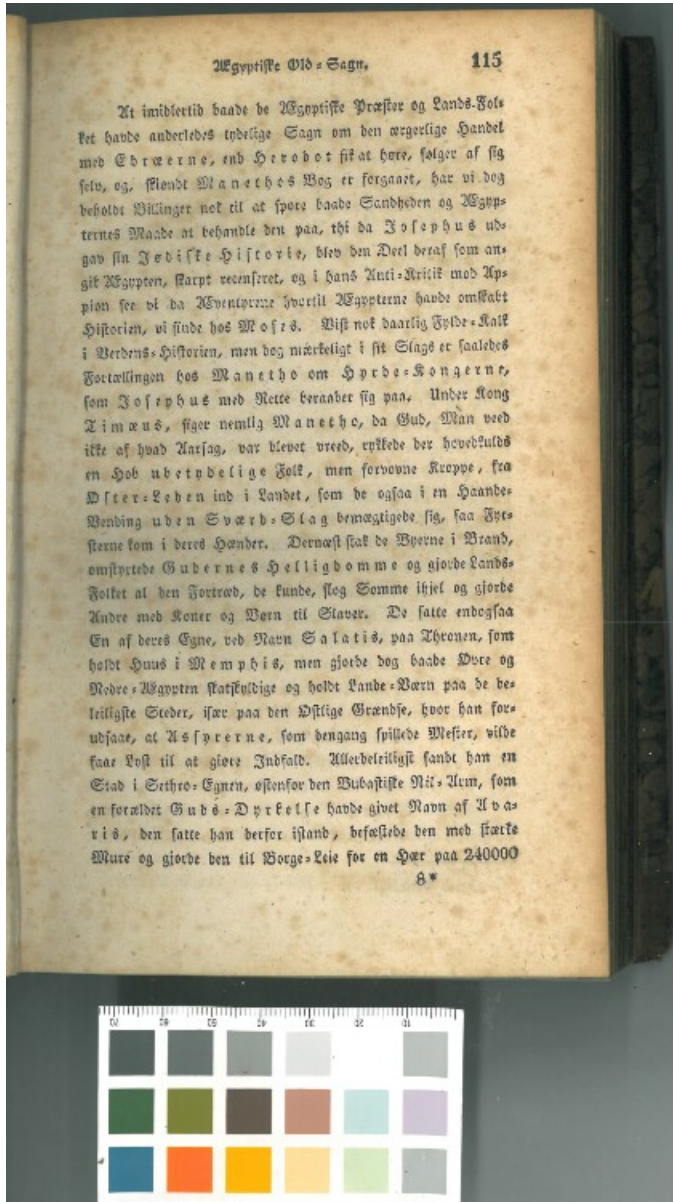
Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 114. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm5328/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

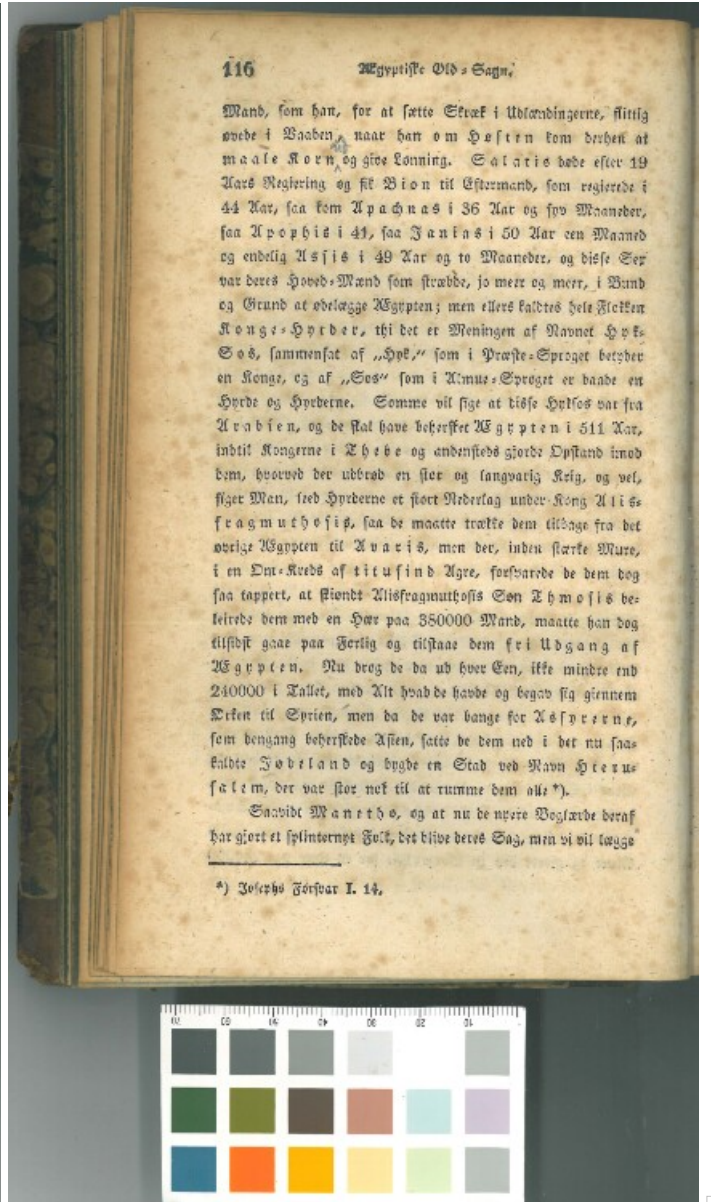
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

At imidlertid baade de Ægyptiske Præster og Lands-Folk
 det havde anderedes yndelige Sagn om den ærgerrige Handel
 med Ebræerne, end Herodotus sit at have, følger af sig
 selv, og Piont Manethos Bog er forsaar, har vi dog
 beholdt Billeder net til at spore baade Sandheden og Ægypte-
 rernes Maade at behandle det paa, thi da Josephus ud-
 gav sin Jødiske Historie, blev den Del deraf som an-
 gik Ægypten, stærkt rensret, og i hans Anti-Kritik mod Ap-
 pion ser vi da Hændelserne hvorefter Ægypterne havde omkæmt
 Historien, vi finde hos Mose. Vi ser dog daarlige Fyde-Kalk
 i Verdens-Historien, men dog mærkeligt i sit Slags er saaledes
 Fortællingen hos Manetho om Hyrde-Kongerne,
 som Josephus med Rette foraaer sig paa. Under Kong
 Timæus, siger nemlig Manetho, da Gud, Man ved
 ikke af hvad Artslag, var blevet vreed, erklærede der hovedsag-
 en Hob ubetydelige Folk, men forvorne Kæmpe, fra
 Mster-Løben ind i Landet, som de ogsaa i en Haands-
 Vending uden Sværd-Slag bremagtede sig, saa Jys-
 sterne kom i deres Hænder. Dernæst fald de Byerne i Brand,
 omstredede Gubernes Helligdomme og gjorde Lands-
 Folket al den Fortræd, de kunde, slog Somme ihjel og gjorde
 Andre med Kæder og Bøen til Slaver. De satte endog saa
 En af deres Egne, ved Navn Salatis, paa Theem, som
 holdt Huus i Memphis, men gjorde dog baade Døce og
 Nødre, Ægypten Ratsfuldige og helbt Lande-Værn paa de be-
 leiligste Steder, især paa den Østlige Grense, hvor han for-
 udsaar, at Æsyrerne, som dengang spillede Meser, vilde
 faae Lust til at gøre Indfald. Alledertilgik fandt han en
 Stad i Serthro-Egnet, østfor den Dubastiske Nil-Um, som
 en foraldre Gud så. Dyrkelse havde givet Navn af Abas-
 ris, den satte han derfor island, befæstede den med stærke
 Mure og gjorde den til Voegs-Keis for en Hær paa 240000

8*

Mand, som han, for at sætte Stræk i Udørbindingene, stiltig
 øvede i Baaben, naar han om Høsten kom drevet at
 male Korn, og give Lønning. Salatis døde efter 19
 Aars Regjering og sit Dion til Eftermand, som regjerede i
 44 Aar, saa kom Apachnas i 36 Aar og syv Maaneder,
 saa Apophis i 41, saa Tanfais i 50 Aar en Maaned
 og endelig Assis i 49 Aar og to Maaneder, og disse Ser
 var deres Hoved-Mænd som stræbde, jo mere og mere, i Bund
 og Grund at ødelægge Ægypten; men deres kaldtes hele Riecken
 Konges-Hyrdere, thi det er Meningen af Navnet Hyks-
 Sos, sammensat af „Hyk“, som i Præste-Sproget betyder
 en Kong, og af „Sos“ som i Amus-Sproget er baade en
 Hyrde og Hyrderne. Somme vil sige at disse Hyksos var fra
 Arabien, og de skal have bekræftet Ægypten i 511 Aar,
 indtil Kongerne i Thebe og andensteds gjorde Opstand imod
 dem, hvorved der udbrød en stor og langvarig Krig, og vel,
 siger Man, tred Hyrderne et stort Nederlag under Kong Aisis
 fægumthosis, saa de maatte trække dem tilbage fra det
 østlige Ægypten til Avaris, men der, inden stærke Mure,
 i en Omkreds af tusind Ager, forsvarede de dem dog
 saa tappert, at Piont Misraimuthosis Søn Thmoss be-
 lejrede dem med en Hær paa 350000 Mand, maatte han dog
 tilsidst gaar par Terlig og tilstaae dem for Udgang af
 Ægypten. Nu drog de da ud hvor Een, ikke mindre end
 240000 i Tallet, med Alt hvad de havde og begav sig gjennem
 Østen til Eriem, men da de var bange for Æsyrerne,
 som dengang beherskede Aften, satte de dem med i der nu faas
 kaldte Jødeland og bygde en Stad ved Navn Hekus
 salem, der var stor nok til at rumme dem alle *).

Saa vidt Manetho, og at nu de nyere Vagtsarde deraf
 har gjort et splintornet Folk, det blive deres Sag, men vi vil lægge

*) Josephs Fortaar I. 14.